

CEYN OSTİN

QÜRUR VƏ QƏRƏZ

Tərcüməçi:
Xalid Kazımlı

JANE AUSTEN

**PRIDE
AND
PREJUDICE**

Yetərincə maraqlı və son dərəcə həyati əsərdir. Ən başlıcası, müəllif bir çox qələm sahiblərindən fərqli olaraq oxucunun psixi-emosional dünyasına təcavüz etmir. Onun hiss və duyğuları ilə oynamır. Hadisələr romantik, sakit bir axarda cərəyan edir. Ağı, qüruru, bitkin xarakteri ilə hamıda rəğbət oyadan baş qəhrəman isə gənc qızlara ən yaxşı nümunədir.

Jane Austen PRIDE AND PREJUDICE

Ceyn Ostin QÜRUR VƏ QƏRƏZ

Bakı, Qanun Nəşriyyatı, 2024, 496 səh.

Janr: fiction/roman

Yaş qrupu: 10+

Ölçü: 135x195 mm

Cild: yumşaq

Çapa imzalandı: 08.05.2024

Naşir: Şahbaz Xuduoğlu

Tərcüməçi: Xalid Kazımlı

Redaktor: Rövsən Hacı

Texniki redaktor: Lalə Hüseyn

Korrektorlar: Nigar Musayeva
Ceyran Abbasova

Mətn dizaynı: Rəhilə Şamil

Qapaq dizaynı: Rafael Qasım

Qanun Nəşriyyatı

Bakı, AZ 1102, Tbilisi pros., 76

Tel: (+994 12) 431-16-62; 431-38-18

Mobil: (+994 55) 212 42 37

e-mail: info@qanun.az

www.qanun.az

www.fb.com/Qanunpublishing

www.instagram.com/Qanunpublishing

ISBN 978-9952-36-862-8

© Qanun Nəşriyyatı, 2020; 2024

© Jane Austen, 1813

Bu kitabın Azərbaycan dilinə tərcümə və yayım hüquqları
Qanun Nəşriyyatına məxsusdur. Kitabın təkrar və hissə-hissə nəşri
“Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında”
Azərbaycan Respublikasının qanununa ziddir.

BİRİNCİ KİTAB

I Fəsil

Hamı bilir ki, maddi imkanı olan gənc özünə arvad axtarmalıdır.

Beləsinin niyyəti və baxışları nə qədər az məlum olsa da, yeni bir məkanda yerləşməsindən sonra bu həqiqət ətrafda yaşayan ailələrin beynini o dərəcədə möhkəm məşğul edir ki, dərhal ona bu və ya başqa qonşu qızının halal şikarı kimi baxmağa başlayırlar.

– Əziz mister Bennet, – bir dəfə missis Bennet ərinə dedi, – eşitmisinizmi, Nezerfild parkı, nəhayət, daha boş qalmayacaq?

Mister Bennet cavab verdi ki, o bunu eşitməyib.

– Bununla belə, bu elədir, – o davam etdi. – İndicə missis Lonq gəlmişdi, bu xəbəri mənə o verdi!

Mister Bennet susdu.

– Bəs bilmək istərdinizmi ki, bizim yeni qonşumuz kim olacaq? – arvadı səbirsizliklə soruşdu.

– Bu barədə danışmaq istəyirsinizsə, sizi dinləməyə hazırım.

Ondan bundan artıq şey tələb olunmurdu.

– Hə, qulaq asın, mənim əzizim, – missis Bennet davam etdi, – missis Lonqun dediyinə görə, Nezerfildi Şimali İngiltərədən gəlmiş çox varlı bir gənc kirayələyib. Bazar ertəsi günü o, dörd at qoşulmuş kareta ilə bura gəlib. Əraziyə baxıb

və elə rıqqətə gəlib ki, dərhal mister Morrislə hər şey barədə danışıb və razılaşıb. O, Mixaylov gününədək köçəcək və artıq gələn həftənin axırında onun xidmətçilərindən bəziləri bura gələcək.

– Bəs onun adı nədir?

– Binqli.

– O ailəlidir, yoxsa subaydır?

– Subaydır, əzizim, iş ondadır ki, subaydır! İldə dörd və ya beş min gəliri olan gənc subay! Bizim qızlarımız üçün uğurlu təsadüfdür, düzdürmü?

– Necə yəni? Məgər bunun ona bir dəxli var?

– Əziz mister Bennet, – arvadı cavab verdi, – bu gün siz, sadəcə olaraq, dözülməzsiz. Əlbəttə, siz başa düşürsünüz ki, mən onun qızlardan biri ilə evliliyini nəzərdə tuturam.

– Hm, onun planları belədir?

– Planlar! İlahi, eyni şeyləri söyləyir! Ancaq tamamən ola bilər axı, o onlardan birinə aşiq olsun. Ona görə də o bura gələn kimi sizin ona baş çəkməyiniz gərəkdir.

– Etiraf edirəm ki, bunun üçün kifayət qədər əsaslar görmürəm. Siz özünüz qızlarla birlikdə gedərsiniz. Ya da birini göndərərsiniz – bu bəlkə daha yaxşı olar. Yalnız o, birdən sizə vurulmağı düşünməsin – axı siz bizim qızların hər birindən heç də az cəlbədicə deyilsiniz.

– Siz mənə qılıqlanırsınız, əzizim. Bir vaxtlar doğrudan da cazibədarlıqdan məhrum deyildim. Ancaq indi, təəssüf ki, artıq gözəl sanılmağa iddia etmirəm. Beş ərğən qızı olan qadın öz gözəlliyi barədə düşünməli deyil.

– Bu durumlarda qadınlarda nadir hallarda bu qədər gözəllik qalır ki, onun haqqında xüsusilə çox düşünmək lazım gəlsin.

– Ancaq mənim dostum mister Binqli peyda olan kimi onu mütləq ziyarət etməlisiniz.

– Çətin ki, mən bunu edirəm.

– Amma qızlarımız barədə düşünün. Siz yalnız təsəvvür edin, onlardan birinin həyatı necə yaxşı qurulacaq. Bax, görürsünüz, ser Vilyam və ledi Lukas dərhal Nezerfildə tələsəcəklər. Sizcə, nəyin xətrinə? Əlbəttə ki, öz Şarlottalarına görə – siz ki bilərsiniz, onlar kənar adamlara baş çəkməyi o qədər də sevmirlər. Siz mütləq getməlisiniz – axı biz sizsiz heç cür onu ziyarət edə bilmərik.

– Siz hədsiz vasvasısınız. Güman edirəm ki, mister Binqli sizi görməyə şad olacaq. İstəyirsiniz, mən sizə qızlarımdan istənilənini, ən çox xoşuna gələn birini ona ərə vermək vədi yazılmış kağız verirəm. Ehtimal ki, Lizzi balamın lehinə yalnız bir kəlmə söz kəsmək lazım gələcək.

– Ümid edirəm ki, siz bunu etməyəcəksiniz. Lizzi o biri qızlarınızdan az da olsa yaxşı deyil. Mən əminəm ki, o, Ceynin yarısı qədər də gözəl deyil və Lidiyadan qat-qat az xoşməcazdır. Ancaq siz nəyə görə həmişə onu üstün tutursunuz.

– Mənim qızlarımdan heç biri xüsusi olaraq diqqətəlayiq deyil, – o cavab verdi. – Onlar bu yaşda olan başqa qızlar qədər küt və cahildirlər. Sadəcə, bacıları ilə müqayisədə Lizzinin qanacağı bir az çoxdur.

– Mister Bennet, doğma övladlarınızı təhqir etməyə necə cəsarət edirsiniz? Məni bezdirmək sizə zövq verir. Əlbəttə, mənim korlanmış əsəblərim sizin vecinizə də deyil.

– Yanılırsınız, mənim əzizim. Mən onları düşünməyə çoxdan vərdiş etmişəm. Axı onlar mənim köhnə dostlarımdır. Ən azı iyirmi ildir ki, onların barəsində mənə danışmağınız hədə yerə deyil.

– Ah, siz həтта təsəvvür etmirsiniz ki, mən necə iztirab çəkirim.

– Ümidvaram ki, siz hamınız ətraf ərazilərdə ildə ən azı dörd min gəliri olan xeyli gəncin peyda olduğu günlərə qədər yaşayacaqsınız.

– Həтта onlar iyirmi olsalar belə, siz onsuz da hey ora getməkdən imtina edirsinizsə, onlara faydası nədir.

– Yaxşı, onlar iyirmi olsalar, mənim əzizim, o zaman mən, əlbəttə, tezliklə yığışib onların hamısını dalbadal ziyarət edərim.

Mister Bennetin xasiyyətində ağılın diriliyi və istehzaya meyillilik, qapalılıq və sərsəmlik elə incə şəkildə çulğışmışdı ki, 23 illik birgə həyatlarında arvadı hələ də ona alışı bilməmişdi. Qadının xislətindən baş açmaq isə xeyli asan idi. O, kifayət qədər zəkası olmayan və qeyri-sabit ovqatlı cahil qadın idi. Nədənsə narazı olanda hesab edirdi ki, əsəbləri qaydasında deyil. Onun həyatının məramı qızlarını ərə vermək idi. Qadının yeganə əyləncəsi ziyarətlər və yeniliklərdi.

II Fəsil

Hər halda mister Bennet mister Binqli ziyarət edən birincilərdən oldu. Doğrusuna qalsa, əvvəlcədən ona baş çəkmək niyyətində idi, hərçənd arvadı elə hey Benneti inandırırdı, sanki o, heç cür onu ziyarət etməyəcək. Qadın onun niyyətindən ziyarətin baş tutduğu günə qədər xəbərsiz qaldı. Əsl həqiqətin üstü belə açıldı ikinci qızının şlyapasını lentlə bəzədiyini müşahidə edən mister Bennet gözlənilmədən dilləndi:

– Lizzi, ümidvaram ki, bu, mister Binqlinin xoşuna gələcək.

– Biz heç vaxt bilməyəcəyik ki, nə mister Binqlinin xoşuna gəlir, nə gəlmir, – onun anası dalğınlıqla dedi, – bir halda ki, bizə Nezerfilddə olmaq lazım gəlməyəcək.

– Ancaq siz unudursunuz ki, ana, – Elizabet dedi, – biz onu balda görəcəyik, missis Lonq da bizi tanış etmək vədi verib. Bu ikiüzlü və xudbin qadından zəhləm gedir.

– Oh, yox, missis Lonq bunu etməz. Onun özünün iki bacısı qızı var.

– Mən də həmçinin, – mister Bennet dedi. – Necə də xoşdur ki, bu vacib işdə siz ondan asılı deyilsiniz.

Missis Bennet cavab verməyə qalxmadı, ancaq öz hikkəsini cilovlamağı bacarmayaraq qızlarından birinin üstünə düşdü:

– Allah xətrinə, Kitti, bu cür öskürməyi kəs! Bir damcı da mənim əsəblərim haqqında düşün. Onlar buna dözmür.

– Kitti bizdə heç nə ilə razılaşmır, – ata dedi. – O həmişə yersiz-yersiz öskürür.

– Mən kefindən öskürmədim, – Kitti incidi.

– Sizdə növbəti bal nə vaxtdır, Lizzi?

– İki həftədən sonra.

– Ah, bir işə bax, – ana səsləndi. – Demək, missis Lonq bal ərəfəsində qayıdacaq! O, Binqlini bizə necə təqdim edəcək, özü o vaxta qədər onunla görüşməyə macal tapmayacaqsız?

– O zaman, mənim əzizim, siz mister Binqlini rəfiqənizə təqdim edərək faydalı ola bilərsiniz.

– Mümkün deyil, mister Bennet, bir halda ki, mən özüm onunla tanış olmayacağam, mümkün deyil. Siz, sadəcə olaraq, məni ələ salırsınız!

– Sizin ehtiyatlılığınız sizə şərəf verir. Əlbəttə, bu cür qısa tanışlıq, demək olar, heç bir məna kəsb etmir. İki həftənin içində insan haqqında necə mühakimə yürütmək olar? Fəqət onu mister Binqli ilə biz tanış etməsək, bunu kimsə başqa bir adam edəcək. Mənə görə, qoy missis Lonq və onun bacısı qızları da öz nəsiblərini sınaşınlar. Ürəyindən deyilsə, mən belə bir savab işi öz üzərimə götürməyə hazırım.

Qızlar gözlərini atalarına zillədilər. Missis Bennet dilə gəlirdi:

– Hədyana bax!

– Sizin ifadəli iradınız nə deməkdir, xanım? – o, təəccüblə soruşdu. – Tanış olmayan adamla işiniz olmazdan öncə onun sizə təqdim olunmasını nəzərdə tutan ənənəni cəfəng hesab edirsiniz? Yoxsa bu sayaq mövcud təqdimat qaydası sizin xoşunuza gəlmir? Qorxuram ki, bu xüsusda bizim baxışlarımız bir qədər ayrılır. Bəs sən, Meri, bu barədə nə düşünsən? Sən